

ΑΠΟΨΗ

Νίκαια: Αλλαγές στη δομική ισχύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πριν μια εβδομάδα είχαμε προβλέψει απ' αυτή τη σπύλη, όπως και έγινε, ότι η Γαλλία και η Γερμανία θα κάνουν στη Νίκαια έναν διπλό συμβιβασμό. Από τη μία θα διασφαλίσουν την αύξηση των ψήφων τους στο Συμβούλιο Υπουργών σε βάρος των μικρών κρατών και από την άλλη θα ικανοποιηθεί το γερμανικό αίτημα για μια νέα διακυβερνητική όπου θα πάρει η Γερμανία, ότι δεν απέκτησε «ακόμα» στη Νίκαια.

Του Νίκου ΚΟΤΖΙΑ

Το κύριο είναι ότι στη Νίκαια δυνάμωσαν προοπτικά οι μεγάλες χώρες στο Συμβούλιο και το τελευταίο ως θεσμός σε βάρος της Επιτροπής. Εστω και αν αυτό έγινε έμμεσα. Υποστηρίζουμε, δηλαδή, ότι στο θεσμικό σύστημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης η Επιτροπή θα έχει

πολύ μικρότερη δυνατότητα, απ' ό,τι στο παρελθόν, να ισορροπεί τα διαφορετικά συμφέροντα ανάμεσα στα κράτη-μέλη και έτσι να αναβαθμίζεται. Ο κύριος λόγος είναι ότι τα μεγάλα κράτη έχουν διασφαλίσει, πλέον, τέτοιους συσχετισμούς στο Συμβούλιο των Υπουργών που τους διευκολύνουν στις όποιες μελλοντικές τους επιλογές.

Χώρες όπως η Ελλάδα που διαθέτουν αυτή τη στιγμή το 50% των ψήφων των πολυπληθέστερων κρατών, θα περιοριστούν μόλις στο 41%. Με άλλα λόγια, δεν θα περιοριστεί η θεσμική τους ισχύς μόνο εξαιτίας της ένταξης νέων κρατών στην Ένωση, αλλά και εξαιτίας του γεγονότος ότι οι ισχυρές χώρες ενώ θα έπρεπε να γνωρίσουν μια ανάλογη μείωση δύναμης, τελικά, την μετακυλίνουν στις μικρές χώρες, και μάλιστα, τελικά, με τη σύμφωνη γνώμη τους.

Ο τρόπος που υπολογίζεται πλέον το πληθυσμιακό κριτήριο στην ΕΕ, είναι ακραίος και δεν συνάδει ούτε με την ιστορία και παράδοση αρχών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά, ούτε καν με τον τρόπο υπολογισμού των πληθυσμιακών μεγεθών στο ίδιο το εσωτερικό των ισχυρών κρατών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πρόκειται για μια εξέλιξη άκρως ανησυχητική για τον πλουραλιστικό και δημοκρατικό χαρακτήρα της μελλοντικής Ευρωπαϊκής Ένωσης, παρόλο που προωθήθηκε στο όνομά της, και σίγουρα κινείται σε εντελώς αντίθετη κατεύθυνση από οποιασδήποτε μορφής «ομοσπονδιακό όραμα» για την Ευρώπη. Πρόκειται δε για μια επιλογή η οποία επιβλήθηκε σε ένα μεγάλο βαθμό στο όνομα και με την επίκληση αυτού του οράματος.

Πιο συγκεκριμένα, στις ΗΠΑ η κάθε πολιτεία διαθέτει διαφορετικό αριθμό βουλευτών, αλλά ίδιο αριθμό γερούσιαστών. Είτε πρόκειται για πολιτείες που δεν έχουν ούτε ένα εκατομμύριο κατοίκους, είτε για την Καλιφόρνια που διαθέτει άνω των 40 εκατομμυρίων κατοίκων. Δηλαδή, πληθυσμό 40 φορές μεγαλύτερο. Στην Ελβετία, επίσης, υπάρχει ισοπνία καντονιών και στα δημοψηφίσματα απαιτείται πλειοψηφία ανά καντόνιο. Ετσι, η Ελβετία δεν είναι μέλος του ΟΗΕ, παρότι σχεδόν όλα τα καντόνια και η συντριπτική πλειοψηφία του πληθυσμού τάσσονται υπέρ, διότι η πρόταση ένταξής της δεν συγκέντρωσε πλειοψηφία σε ένα (ναι σε ένα καντόνιο). Και βέβαια περιπτώ να σημειώσουμε ότι το πολιτικό σύστημα της Ελβετίας λειτουργεί πολύ καλά.

Τέλος, στην ίδια τη Γερμανία τα κρατίδια διαθέτουν στο ομοσπονδιακό συμβούλιο από 3 μέχρι 6 ψήφους, παρά το γεγονός ότι οι πληθυσμιακές διαφορές είναι 1 προς 18! Συμπερασματικά: Είναι ακατανόητο να διαμορφώνονται αυστηρότεροι συσχετισμοί ανάμεσα σε εθνικά κράτη από εκείνους που υπάρχουν στο εσωτερικό των ίδιων των κρατών που προωθούν αυτού του είδους τους συσχετισμούς.

Όμως, αυτό που μόλις καταγράψαμε είναι το λιγότερο. Ακόμα πιο τραβηγμένο είναι το γεγονός ότι για πρώτη φορά στην ιστορία της σύγχρονης πολιτικής, σε ένα κρατικοειδές μόρφωμα, ή έστω πολιτικό σύστημα πολλαπλών επιπέδων, το πληθυσμιακό κριτήριο προσμετράται τρεις φορές. Αλλά για αυτή την εκπληκτική ιστορία από τη Νίκαια θα επανέλθουμε στο επόμενο μας άρθρο.